

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr 2.1.-6/21/23

Ettekirjutuse tegija Andmekaitse Inspektsiooni jurist Raiko Kaur

Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht 02.09.2021, Tallinn

Ettekirjutuse adressaadid Pallimehed OÜ (11413171)
pallimehed@hot.ee
marko@peetripizza.ee

Adressaatide vastutavad isikud juhatuse liige

RESOLUTSIOON: Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 58 lõike 1 punkti d ning lõike 2 punkti e ja f, samuti arvestades IKÜM artiklitega 5, 6, 12, 13 ja 34 teeb Andmekaitse Inspektsioon Pallimehed OÜ-le täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. Pallimehed OÜ-l tuleb kas:

1.1. lõpetada kaamerate, mille vaatevälja võivad jääda ka töötajad, kasutamine, või (vt täpsemalt inspektsiooni põhjenduste punkti 1 ja punkti 2, sh alapunkte);

1.2. peatada punktis 1.1. nimetatud kaamerate kasutamine seniks, kuni kaamerate kasutamise õiguspärasust on inspektsioonile tõendatud.

Juhul, kui Pallimehed OÜ peatab kaamerate kasutamise, kuid soovib kaameraid töökohal jätkuvalt kasutada, tuleb inspektsioonile tõendada isikuandmete töötlemise põhimõtete (seaduslikkuse ja läbipaistvuse põhimõtete) järgimist (vt Andmekaitse Inspektsiooni põhjenduste punkti 2 ja selle alapunkte). **Kaamerate edasine kasutamine on lubatud alles siis, kui Pallimehed OÜ on inspektsioonile tõendanud kaamerate kasutamise õiguspärasust ning inspektsioon on saanud Pallimehed OÜ-le kaamerate kasutamise lubatavuse osas kinnituse (vt täpsemalt inspektsiooni põhjenduste punkti 1 ja punkti 2, sh alapunkte).**

2. Saata inspektsioonile kinnitus, kas:

2.1. kaamerad on eemaldatud ning edasine andmetöötlus lõpetatud või;

2.2. kaamerate kasutamine on ajutiselt peatatud (kaamerate kasutamise õiguspärasuse tõendamise ajaks).

3. Teavitada töötajaid:

3.1. kaamerate kasutamisega seotud rikkumisest (vt täpsemalt inspeksiooni põhjenduste punkti 3);

3.2. kaamerate kasutamise peatamise või lõpetamise otsusest (vt täpsemalt inspeksiooni põhjenduste punkti 3).

4. Saata inspeksioonile kinnitus, et töötajaid on rikkumisest ning kaamerate kasutamise peatamise või lõpetamise otsusest teavitatud.

Määrame ettekirjutuse täitmise tähtjaks **17.09.2021.a.** Ettekirjutuse täitmisest teatada hiljemalt selleks tähtjaks Andmekaitse Inspeksiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Sunniraha iga täitmata jäetud ettekirjutuse punkti eest 5000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

VÄÄRTEOKARISTUSE HOIATUS:

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 1 kohase ettekirjutuse täitmata jätmise eest võidakse alгатada väärteomenetlus isikuandmete kaitse seaduse § 70 tunnusel. Selle teo eest võidakse füüsilist isikut karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot ning juriidilist isikut võidakse karistada rahatrahviga kuni 20 000 000 eurot või kuni 4 protsenti tema eelmise majandusaasta ülemaaailmsest aastasest kogukäibest, olenevalt sellest, kumb summa on suurem. Väärteo kohtuväline menetleja on Andmekaitse Inspeksioon.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioon (inspeksioon) sai pöördumise, milles on märgitud, et Pallimehed OÜ on paigaldanud kaamerad, kuid ei ole töötajatele selgitanud, miks neid vaja on. Seejuures on pöördumises viidatud sellele, et kaamerate abil proovitakse loendada töötunde.

Lähtuvalt eeltoodust algatasime isikuandmete kaitse seaduse § 56 lg 3 punkti 8 alusel järelevalvemenetluse.

Selleks, et välja selgitada, kas kaamerate kasutamine vastab isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetele, saatis inspeksioon järelevalvemenetluse käigus Pallimehed OÜ-le 19.05.2021 asjas number 2.1.-1/21/1116 järelepärimise, mille vastamise tähtaeg oli 02.06.2021.

Järelepärimises soovisime järgmist:

- 1. Tuua välja kõik kaamerate kasutamise eesmärgid.*

2. Millistel IKÜM artikkel 6 lõikest 1 tulenevatel õiguslikel alustel kaameraid kasutatakse?
3. Kui kaameraid kasutatakse muuhulgas IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f (õigustatud huvi) alusel, siis esitada inspeksioonile põhjalik õigustatud huvi analüüs, mille põhjal oleks võimalik hinnata kaamerate kasutamise õiguspärasust.
4. Edastada kõik dokumendid, mis reguleerivad kaamerate kasutamist ning mida on töötajatele tutvustatud. Kui dokument ei ole seotud üksnes kaamerate kasutamisega, siis viidata dokumendi juures konkreetsetele punktidele, mis just kaamerate kasutamist reguleerivad.
5. Kas ja kuidas on töötajatel võimalik tutvuda punktis 3 nimetatud õigustatud huvi analüüsiga.

Järelepärimises juhtis inspeksioon ka tähelepanu ettekirjutuse ja sunniraha määramisele juhul, kui inspeksiooni järelepärimisele tähtaegselt ei vastata.

Kuna Pallimehed OÜ inspeksiooni järelepärimisele ei vastanud, tegi inspeksioon 15.07.2021 Pallimehed OÜ-le ettekirjutus-hoiatuse asjas nr 2.1.-6/21/19, milles kohustasime järelepärimisele vastama.

15.07.2021 saatis Pallimehed OÜ inspeksioonile järgmise vastuse:

Saime Teie kirja kätte 15.07. Vabandame mitte reageerimise peale esimesele ettekirjutusele. Nimelt oli esimene kiri saadetud pallimehed@hot.ee e-posti. Antud e-posti haldavad töötajad, mitte juhatuse liikmed. Meieni ei olnud esimene kiri jõudnud.

Pallimehed OÜ on tõesti paigaldanud kaamerad 2021 aastal veebruarikuus- xxx. Töötajaid ja ettevõtte juhatajat xxx informeeriti antud tegevusest. Samuti tehti üldkoosolek veebruarikuus, kus selgitati kaamerate paigaldust. Kaamerate vajalikuks on kauba sisse/välja kontrollimise eesmärgil. Lisaks turvalisuse eesmärgil. Kaameraid ei kasutata töötajate töötundide loetlemiseks. Kuna igapäevaselt liigub kaup läbi koridori ja ühe tööruumi (xxx) siis on tekkinud klientidega vaidlusi saatelehe ja kauba koguste üle. Antud kaamerate abil on võimalik tuvastada kauba koguseid. Lisaks on ühes tööruumis xxx samuti turvalisuse eesmärgil.

15.07.2021 teavitas ettevõtte juhatuse liige xxx e-posti teel veel kõiki töötajaid kaamerate olemasolust ja vajalikkusest.

Kuigi Pallimehed OÜ saatis inspeksioonile 15.07.2021 vastuse, vastati siiski ainult ühele 19.05.2021 saadetud järelepärimises esitatud küsimusele. Seetõttu saatis inspeksioon 02.08.2021 teate ettekirjutuse täitmise osas, milles märkisime järgmist: **Arvestades eeltooduga, anname Pallimehed OÜ-le vastamiseks täiendava tähtaja, milleks on 25.08.2021 ning kohustame Pallimehed OÜ-d esitama järgnev teave:**

1. Millistel IKÜM artikkel 6 lõikest 1 tulenevatel õiguslikel alustel kaameraid kasutatakse?
2. Kui kaameraid kasutatakse muuhulgas IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f (õigustatud huvi) alusel, siis esitada inspeksioonile põhjalik õigustatud huvi analüüs, mille põhjal oleks võimalik hinnata kaamerate kasutamise õiguspärasust.
3. Edastada kõik dokumendid, mis reguleerivad kaamerate kasutamist.
4. Kas ja kuidas on töötajatel võimalik tutvuda punktis 2 nimetatud õigustatud huvi analüüsiga.

Kui Pallimehed OÜ määratud tähtajaks (25.08.2021) kõigile järelepärimises toodud küsimustele konkreetseid vastuseid ei anna ning soovitud dokumente ei edasta või kaameraid ei eemalda, on inspeksioonil õigus rakendada sunniraha, mille suurus on kuni 5000 eurot. Samuti olukorras, kus Pallimehed OÜ ei suuda inspeksioonile IKÜM nõuete täitmist, sh õigusliku aluse olemasolu

ning kaamerate kasutamise läbipaistvust, tähtaegselt tõendada, oleme sunnitud tegema täiendava ettekirjutuse kaamerate eemaldamiseks.

Lisaks selgitasime 02.08.2021 saadetud dokumendis, millised nõuded ja kuidas tuleb kaamera kasutamisel täita.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS

09.08.2021 saatis Pallimehed OÜ inspeksioonile järgmise vastuse:

Vastame Teie poolt palutud küsimustele-

- 1. Artikkel 6, lõige 1 tulenevalt on täidetud punkti b alusel.*
- 2. Artikkel 6, lõige 1 punkti F alusel ei kasutata.*
- 3. Kaamerate kasutamist on tutvustatud suuliselt töötajatele, kui ka kirjalikult lisaks e-kirja teel.*

Antud materjal manuses. Töötajatele on teavitatud, et antud salvestus on kättesaadav ainult juhatuse liikmetele ja kustub 48h pärast salvestamist.

- 4. Töötajatel on võimalik huvi korral juhatuse liikmetega ühendust võtta ja saame arvutist tutvustada kaamera pilti, programmi ja salvestust.*

Lisaks saadeti inspeksioonile teavituse koopia, mis töötajatele edastati:

Veebruarikuus paigaldatud kaamerad xxx. Üldkoosolekul veebruaris sai antud teemal Teid informeeritud.

Kinnitame, et antud kaameraid ei kasuta Teie jälgimiseks.

Kaamera vajalikus on kauba sisse/välja kontrollimiseks ja turvalisuse eesmärgil.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

1. Isikuandmete töötlemine

Isikuandmeteks on igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Tuvastatav füüsiline isik on isik, keda saab otseselt või kaudselt tuvastada. Kaamerate abil on isik (eriti töötaja) igal juhul tuvastatav. Seega on kaamerate kasutamisel tegemist isikuandmete töötlemisega, mille osas tuleb järgida isikuandmete kaitse üldmääruses (IKÜM-s) sätestatud nõudeid.

Vastutav töötleja (tööandja) peab isikuandmete töötlemisel (sh kaamerate kasutamisel) järgima IKÜM artikkel 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtteid. Nende põhimõtete täitmise eest vastutab ja peab olema võimeline nende täitmist tõendama vastutav töötleja ise (vt IKÜM artikkel 5 lõige 2). Selles osas, mil andmetöötlus ei vasta täielikult IKÜM artikkel 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtetele või vastutav töötleja ei suuda tõendada nende põhimõtete täitmist, on andmetöötlus ka keelatud.

2. Isikuandmete töötlemise põhimõtted

Nagu varasemalt märgitud, siis vastutav töötleja peab isikuandmete töötlemisel (sh kaamerate kasutamisel) järgima IKÜM artikkel 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtteid ning nende põhimõtete järgimist peab tõendama vastutav töötleja ise (vt IKÜM artikkel 5 lõige 2). Järgnevalt toome välja isikuandmete töötlemise põhimõtte, inspeksiooni järelepärimises toodud küsimuse, Pallimehed OÜ vastuse ning hinnangu IKÜM nõuetele vastavuse osas.

2.1. Töötlemine on seaduslik (IKÜM artikkel 5 lg 1 punkt a)

Isikuandmete töötlemine on seaduslik ainult juhul, kui täidetud on vähemalt üks IKÜM artikkel 6 lõikes 1 toodud tingimustest, ning seda üksnes sellises määras, nagu see tingimus on täidetud (vt IKÜM artikkel 6 lõige 1). Seejuures seda, kas ja millisel seaduslikul alusel kaameraid kasutatakse, saab ja peab põhjendama üksnes tööandja ise.

2.1.1. Inspeksioon soovis järelevalvemenetluse raames teada järgmist: 1. Millistel IKÜM artikkel 6 lõikest 1 tulenevatel õiguslikel alustel kaameraid kasutatakse? 2. Kui kaameraid kasutatakse muuhulgas IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f (õigustatud huvi) alusel, siis esitada inspeksioonile põhjalik õigustatud huvi analüüs, mille põhjal oleks võimalik hinnata kaamerate kasutamise õiguspärasust.

2.1.2. Pallimehed OÜ vastas inspeksiooni küsimustele järgmiselt: 1. Artikkel 6, lõige 1 tulenevalt on täidetud punkti b alusel. 2. Artikkel 6, lõige 1 punkti F alusel ei kasutata.

2.1.3. IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti b alusel on võimalik isikuandmeid töödelda üksnes juhul, kui isikuandmete töötlemine on vajalik andmesubjekti osalusel sõlmitud lepingu täitmiseks. Kaamera kasutamine lepingu täitmiseks on vajalik näiteks televisioonis, kus töö on seotud kaameravaateväljas olemisega. IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt b ei hõlma aga olukordi, kus töötlemine ei ole lepingu täitmiseks tegelikult vajalik, vaid isikuandmete töötleja on selle andmesubjekti suhtes ette võtnud ühepoolset. Ehk lepingu täitmise alusel ei ole võimalik paigaldada kaameraid kauba sisse/välja kontrollimiseks ja turvalisuse eesmärgil. Sellisel viisil andmete töötlemine on lubatud üksnes IKÜM artikkel 6 lg 1 punkti f (õigustatud huvi) alusel, kui selle sätte tingimused on täielikult täidetud.

Siinjuures kordame ka 02.08.2021 saadetud dokumendis toodut: *Kui Pallimehed OÜ kasutab kaamerate õigusliku alusena õigustatud huvi, siis rõhutame, et selleks, et õigustatud huvile saaks tugineda, peavad korraga olema täidetud kõik kolm tingimust:*

- 1) Vastutaval töötlejal või kolmandal isikul on andmetöötluseks õigustatud huvi;
- 2) Isikuandmete töötlemine on vajalik õigustatud huvi teostamiseks;
- 3) Vastutava töötleja ja/või kolmanda isiku õigustatud huvid kaaluvad üles kaitstava andmesubjekti huvid või põhiõigused ja – vabadused.

Nimetatud õigusliku aluse kasutamise võimalikkuse ning selle hindamise võibki jagada piltlikult kolmeastmeliseks, ehk esiteks isikuandmete töötleja õigustatud huvid ja nende kaalukus, teiseks andmesubjekti (töötajate, koostööpartnerite, klientide) õigused ja huvid ning kaalukus ning kolmandaks vastanduvate huvide kaalumise, sh esialgne hinnang + vajadusel täiendavad kaitsemeetmed ning lõplik hinnang.

Lähtuvalt eeltoodust on vastutaval töötlejal kohustus võrrelda enda ja/või kolmanda isiku õigustatud huvi andmesubjekti huvide ja põhiõigustega, mille tulemusel selgub, kas töötlemise õigusliku alusena on võimalik tugineda IKÜM artikkel 6 lg 1 punktile f. See, kui andmetöötlejal on õigustatud huvi isikuandmete töötlemiseks, ei tähenda automaatselt seda, et andmetöötlejal oleks võimalik tugineda IKÜM artikkel 6 lg 1 punktile f. Vastutava töötleja huvi õigustatus on vaid lähtepunkt ehk üks elementidest, mida tuleb analüüsida ning see, kas õigustatud huvi alusele saab tugineda, sõltubki tasakaalustamise tulemusest. Selles veendumine, kas saab õigustatud huvi sättele tugineda, on vastutava töötleja ülesanne, kes peab läbipaistval moel viima läbi kaalumise ning olema seda võimeline ka põhjendama (tõendama).

Seega selleks, et aru saada, kas IKÜM artikkel 6 lg 1 punkt f alusel on võimalik isikuandmeid töödelda, tuleb Pallimehed OÜ-l tõendada, kas ja milline on ettevõtte õigustatud huvi. Õigustatud huvid peavad olema sõnastatud piisavalt selgelt. Selleks on vaja reaalselt ja hetkel esinevat huvi – midagi, mis on seotud parasjagu toimuva tegevuse või kasuga, mida eeldatakse saada lähitulevikus. Ehk selgitada tuleb muuhulgas seda, mida on mõeldud turvalisuse all ning kuidas kaamerad turvalisuse eesmärgi tagavad. Teisisõnu ei piisa huvidest, mis on liiga ebamääraseks või spekulatiivsed. Kui õigustatud huvid ei ole piisavalt selgelt sõnastatud, ei ole võimalik nimetatud huviseid ka andmesubjekti huvide ja põhiõigustega tasakaalustada. Seega on oluline, et õigustatud huvi oleks kooskõlas kehtivate õigusaktidega, sõnastatud piisavalt

selgelt (st piisavalt konkreetne) ning reaalne ja hetkel esinev (st mitte spekulatiivne).

Teiseks tuleb analüüsida, millised on võimalikud andmesubjekti huvid või põhiõigused – ja vabadused, mida võidakse isikuandmete töötlemisega kahjustada.

Kolmandaks tuleb tasakaalustada Pallimehed OÜ õigustatud huvid andmesubjekti huvide ja põhiõigustega. Siinjuures võrreldakse isikuandmete töötlemisest (kogumisest, kasutamisest, säilitamisest) andmesubjektile tekkida võivat mõju vastutava töötleja õigustatud huvidega ning hinnatakse, kas ja millises ulatuses vastutava töötleja õigustatud huvi kaalub andmesubjekti huvid üles. Seejuures tuleb arvestada ka sellega, et töötajad ei tohiks olla üldjuhul terve tööaja kaamera vaateväljas ning tööandja peab tegema kõik selleks, et oma õigustatud huve ja eesmärgi realiseerida töötajaid võimalikult vähe riivavate meetmetega. Sh tuleb kaaluda, kas kaameraid on võimalik turvalisuse tagamiseks sisse lülitada ka ainult töövälisel ajal ning saatelehe/kauba kontroll viia läbi sellises kohas, kus töötajad tööajal üldjuhul ehk tavapärase töö tegemise ajal ei viibi.

Juhul, kui andmetöötleja jätab ühe eelnevatest etappidest korrektselt tegemata, ei ole andmete töötlemine IKÜM artikli 6 lg 1 punkti f alusel lubatud ning edasine isikuandmete töötlemine on ebaseaduslik.

Õigustatud huvi hindamine ja dokumenteerimine on aga kaamerate kasutaja (vastutava töötleja) kohustus. Õigustatud huvi hindamise läbiviimist oleme selgitanud ka eraldi juhendis. Õigustatud huvi analüüs peab sisalduma ka töötajatele tutvustatud andmekaitsetingimustes või olema töötajatele muul viisil kättesaadav (vt IKÜM artikkel 13 lg punkt d).

Kuna Pallimehed OÜ ei ole inspeksioonile tõendanud kaamerate kasutamise seaduslikkust (ei ole esitanud õiguslikku alust, mille tingimused on kaamerate kasutamisel täidetud), on kaamerate edasine kasutamine keelatud. Kui kaamerate kasutamine lõpetatakse (kaamerad eemaldatakse), siis tuleb saata inspeksioonile ka sellekohane kinnitus. Kui kaamerate kasutamine aga peatatakse selle õiguspärasuse tõendamise ja kontrollimise ajaks, siis tuleb inspeksioonile edastada ülaltoodud tingimustele vastav õigustatud huvi analüüs, mille põhjal inspeksioon hindab, kas kaamerate kasutamine on lubatud või mitte.

2.2. Töötlemine on andmesubjektile läbipaistev (IKÜM artikkel 5 lg 1 punkt a)

Läbipaistvuse põhimõte eeldab seda, et kogu isikuandmete töötlemisega seotud teave ja sõnumid on lihtsalt kättesaadavad, arusaadavad ning selgelt sõnastatud. Ehk koostatud peavad olema andmekaitsetingimused. Andmekaitsetingimuste sisu reguleerivad IKÜM artiklid 12 – 14.

2.2.1. Inspeksioon soovis järelevalvemenetluse raames teada järgmist: 3. *Edastada kõik dokumendid, mis reguleerivad kaamerate kasutamist ning mida on töötajatele tutvustatud. Kui dokument ei ole seotud üksnes kaamerate kasutamisega, siis viidata dokumendi juures konkreetsetele punktidele, mis just kaamerate kasutamist reguleerivad.* 4. *Kas ja kuidas on töötajatel võimalik tutvuda punktis 3 nimetatud õigustatud huvi analüüsiga.*

2.2.2. Pallimehed OÜ vastas inspeksiooni küsimustele järgmiselt: 3. *Kaamerate kasutamist on tutvustatud suuliselt töötajatele, kui ka kirjalikult lisaks e-kirja teel.*

Antud materjal manuses. Töötajatele on teavitatud, et antud salvestus on kättesaadav ainult juhatuse liikmetele ja kustub 48h pärast salvestamist.

4. *Töötajatel on võimalik huvi korral juhatuse liikmetega ühendust võtta ja saame arvutist tutvustada kaamera pilti, programmi ja salvestust.*

Lisaks saadeti inspeksioonile teavituse koopia, mis töötajatele edastati:

Veebruarikuus paigaldatud kaamerad xxx. Üldkoosolekul veebruaris sai antud teemal Teid informeeritud.

Kinnitame, et antud kaameraid ei kasuta Teie jälgimiseks.

Kaamera vajalikus on kauba sisse/välja kontrollimiseks ja turvalisuse eesmärgil.

2.2.3. Selgitame, et töötajate teavitus kaamerate kasutamisest ei vasta IKÜM-s sätestatud nõuetele. Kordame siinjuures 02.08.2021 toodut: Siinjuures juhime ka tähelepanu, et IKÜM artikkel 5 lõike 1 punkti a kohaselt peab isikuandmete töötlemine olema läbipaistev. Läbipaistvuse põhimõtte eeldab seda, et kogu isikuandmete töötlemisega seotud teave ja sõnumid on lihtsalt kättesaadavad, arusaadavad ning selgelt sõnastatud. Ehk koostatud peavad olema andmekaitsetingimused. Andmekaitsetingimuste sisu reguleerivad IKÜM artiklid 12 – 14. Kaamerate kasutamisel tuleb andmekaitsetingimuste koostamise sisu osas lähtuda IKÜM artikkel 13 lõigetest 1 ja 2, ehk andmekaitsetingimused peavad sisaldama muuhulgas järgmist:

- a) Vastutava töötleja nimi ja kontaktandmed;
- b) Isikuandmete töötlemise eesmärgid ja õiguslik alus;
- c) Kui isikuandmete töötlemine põhineb õigustatud huvil, siis õigustatud huvi analüüs või teave selle kohta, kuidas on võimalik õigustatud huvi analüüsiga tutvuda;
- d) Kaamerasalvestiste säilitamise tähtaeg;
- e) Teave õiguse kohta taotlusega juurdepääsu enda kohta käivatele salvestistele ning nõuda nende kustutamist või isikuandmete töötlemise piiramist või esitada vastuväide kaamera kasutamise osas;
- f) Teave õiguse kohta esitada kaebus järelevalveasutusele (Andmekaitse Inspeksioonile).

Inspeksioon tõi välja peamised nõuded kaamera kasutamisel andmekaitsetingimuste koostamiseks, kuid Pallimehed OÜ-l tuleb siiski vaadata üle kogu IKÜM artikkel 13 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuded ning koostada korrektsed andmekaitsetingimused. Arvestades sellega, et Pallimehed OÜ andmekaitsetingimusi koostanud ja inspeksioonile edastanud ei ole ning töötajaid kaamerate kasutamisest IKÜM nõuetele vastavalt teavitatud ei ole, tuleb Pallimehed OÜ-l koostada viivitamata andmekaitsetingimused, mis vastavad IKÜM artiklis 13 sätestatud nõuetele. Samuti tuleb koostatud tingimused edastada tähtaegselt ka inspeksioonile.

3.3. Kokkuvõtvalt märgime, et selle tõendamise kohustus, et isikuandmete töötlemisest (kaamera kasutamisest) teavitamine on läbipaistev ning vastab IKÜM artiklites 12 – 13 sätestatud nõuetele, on vastutaval töötlejal ehk konkreetsel juhul Pallimehed OÜ-l (vt IKÜM artikkel 5 lõige 2). Olukorras, kus Pallimehed OÜ inspeksioonile korrektseid andmekaitsetingimusi ei edasta ning neid töötajatele ei tutvusta, tuleb kaamerad eemaldada seniks, kuni isikuandmete töötlemine (kaamerate kasutamine) on töötajatele läbipaistev.

Arvestades sellega, et andmekaitsetingimusi inspeksioonile edastatud ei ole ning asja materjalidest nähtuvalt ei ole ka töötajaid kaamerate kasutamisest IKÜM nõuetele vastavalt teavitatud, on kaamerate kasutamine ebaseaduslik. Seega on kaamerate edasine kasutamine keelatud. Kui kaamerate kasutamine lõpetatakse (kaamerad eemaldatakse), siis tuleb saata inspeksioonile ka sellekohane kinnitus. Kui kaamerate kasutamine peatatakse, siis tuleb inspeksioonile edastada IKÜM artiklitele 12 – 13 vastavad andmekaitsetingimused, mille põhjal inspeksioon hindab, kas kaamerate kasutamine on töötajatele läbipaistev.

3. Töötajate teavitamine

Kaamerate kasutamine kujutab endast väga intensiivset eraelu riivet, mistõttu on eriti oluline, et olukorras, kus kaamerad on paigaldatud ebaseaduslikult ehk kaamerate paigaldamine ei vastanud ega vasta isikuandmete töötlemise põhimõtetele (sh seaduslikkuse ja läbipaistvuse põhimõtetele), kaamerad viivitamata eemaldataks ning töötajaid rikkumisest ka teavitatakse (vt IKÜM artikkel 34 lõige 1).

Rikkumise teavituses kirjeldatakse selges ja lihtsas keeles isikuandmetega seotud rikkumise laadi ning esitatakse vähemalt järgnev teave (vt IKÜM artikleid 34 lõige 2 ja 33 lõige 3):

- 1.Kontaktisiku nimi ja kontaktandmed, mille kaudu on võimalik rikkumise osas täpsemat teavet saada;
- 2.Kirjeldada isikuandmetega seotud rikkumise võimalikke tagajärgi;
- 3.Kirjeldada võetud või võtmiseks kavandatud meetmeid isikuandmetega seotud rikkumise lahendamiseks.

Selleks, et edasine rikkumine viivitamata lõpetada, tuleb Pallimehed OÜ-l kaamerate kasutamine kas peatada või lõpetada. Kui kaamerate kasutamine peatatakse, siis on kaamerate jätkuv kasutamine lubatud üksnes siis, kui inspeksioon on kaamerate kasutamise õiguspärasust kontrollinud ning kinnitanud Pallimehed OÜ-le kaamerate kasutamise lubatavust. Ka kaamerate kasutamise peatamise või lõpetamise otsus tuleb töötajatele edastatavas teavituses välja tuua. Vastasel korral peavad töötajad töötama jätkuvalt teadmises, et nende tegemisi salvestatakse ning seda ebaseaduslikult.

Kokkuvõte

Arvestades eeltooduga ei ole Pallimehed OÜ tõendanud, et kaamerate kasutamine vastab IKÜM artikkel 5 lõikes 1 sätestatud isikuandmete töötlemise põhimõtetele ehk isikuandmete töötlemine on seaduslik ja läbipaistev. Nende põhimõtete täitmise eest vastutab ja nende täitmist peab tõendama andmetöötleva isik (vt IKÜM artikkel 5 lõige 2).

Kui isikuandmete töötlemine ei vasta IKÜM artikkel 5 sätestatud põhimõtetele või vastutav töötleva seda tõendada ei suuda, on isikuandmete töötlemine keelatud.

Seega tuleb Pallimehed OÜ-l kas:

- 1) lõpetada nende kaamerate kasutamine, mille vaatevälja jäävad ka töötajad, või;
- 2) peatada kaamerate kasutamine seniks, kuni kaamerate kasutamise õiguspärasust on inspeksioonile tõendatud ning inspeksioon on kinnitanud kaamerate kasutamise õiguspärasust.

Vastavalt isikuandmete kaitse seaduse § 58 lõikele 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 58 lõike 2 punktile e ja f, on inspeksioonil õigus anda korraldus, et vastutav töötleva teavitaks andmesubjekti tema isikuandmetega seotud rikkumisest ja kehtestada ajutine või alaline isikuandmete töötlemise piirang, sh töötlemiskeeld. Seega on inspeksioonil õigus kehtestada ka kaamerate kasutamiseks, kas ajutine või alaline töötlemise piirang, sh töötlemiskeeld.

Võttes arvesse faktilisi asjaolusid, sh seda, et Pallimehed OÜ on paigaldanud kaamerad, kuid Pallimehed OÜ ei ole tõendanud inspeksioonile IKÜM nõuete (artiklite 5, 6, 12 ja 13) nõuete täitmist, leiab inspeksioon, et kohustusliku ettekirjutuse tegemine kaamerate kasutamise lõpetamiseks või peatamiseks on antud asjas vajalik, et lõpetada õigusrikkumine võimalikult kiiresti. Samuti arvestades sellega, et kaamerate kasutamisega on rikutud töötajate õigusi, tuleb toimunud rikkumisest ka töötajaid teavitada.

/allkirjastatud digitaalselt/

Raiko Kaur
jurist
peadirektori volitusel